C/2024/6817

29.11.2024

NÕUKOGU SOOVITUS,

21. oktoober 2024,

mis käsitleb Prantsusmaa majandus-, eelarve-, tööhõive- ja struktuuripoliitikat

(C/2024/6817)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97, ([1]) eriti selle artikli 3 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta, ([2]) eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241, ([3]) millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“), jõustus 19. veebruaril 2021. Rahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab rahastu saavutada majanduslikku ja sotsiaalset taastumist ning rakendada kestlikke reforme ja investeeringuid, eelkõige reforme ja investeeringuid, et edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust liidus ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist.

(2) 27. veebruaril 2023. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/435 ([4]) (edaspidi „REPowerEU määrus“) eesmärk on järk-järgult kaotada liidu sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitaks saavutada energiajulgeoleku ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning suurendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. Prantsusmaa lisas oma riiklikusse

([1]) ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) ELT L 306, 23.11.2011, lk 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

taaste- ja vastupidavuskavasse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke.

(3) Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“, et anda teavet poliitiliste otsuste tegemiseks ja luua raamtingimused majanduskasvu hoogustamiseks. Teatises käsitletakse konkurentsivõimet üheksa vastastikku tugevdava teguri kaudu. Nende tegurite hulka kuuluvad muu hulgas juurdepääs erakapitalile, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja oskused ning toimiv ühtne turg, mis on esmatähtsad poliitikaprioriteedid reformide ja investeeringute elluviimiseks, et käsitleda praeguseid tootlikkusega seotud probleeme ning suurendada liidu ja selle liikmesriikide pikaajalist konkurentsivõimet. Komisjon avaldas 14. veebruaril 2024 teatise „Ühtse turu ja konkurentsivõime 2024. aasta aruanne“. Kõnealuses teatises on üksikasjalikult kirjeldatud Euroopa ühtse turu tugevaid külgi ja probleeme konkurentsivõime alal ning kajastatud aasta jooksul toimunud muutusi, tuginedes eespool nimetatud üheksale konkurentsivõimet edendavale tegurile.

(4) Komisjon võttis 21. novembril 2023 vastu 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2024) algust. Euroopa Ülemkogu kinnitas 22. märtsil 2024 2024. aasta kohta iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid, mille keskmes on konkurentsivõimelise kestlikkuse neli mõõdet. Komisjon võttis 21. novembril 2023 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2024. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Prantsusmaad ühe liikmesriigina, kus võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Prantsusmaa 2024. aasta eelarvekava kohta. Samuti võttis komisjon vastu soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta ning ettepaneku 2024. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. Nõukogu võttis 12. aprillil 2024 vastu soovituse euroala majanduspoliitika kohta ([5]) (edaspidi „2024. aasta euroala käsitlev soovitus“) ja 11. märtsil 2024 ühise tööhõivearuande.

(5) 30. aprillil 2024 jõustus liidu uus majanduse juhtimise raamistik. Raamistik hõlmab uut määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta, muudetud nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97 ([6]) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ning muudetud nõukogu direktiivi 2011/85/EL ([7]) liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta. Uue majanduse juhtimise raamistiku eesmärk on edendada reformide ja investeeringute kaudu usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ning vastupanuvõimet ning vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki. Uue majanduse juhtimise raamistikuga edendatakse ka riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmise tagamisega. Iga liikmesriik peab esitama nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad sisaldavad liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi ning hõlmavad riigisisese seadusandliku tsükli pikkusest sõltuvalt nelja- või viieaastast planeerimisperioodi. Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud netokulude ([8]) kava peab olema kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 nõuetega, sealhulgas nõudega hoida valitsemissektori võlg usutavas langustrendis või viia see usutavasse langustrendi kohandamisperioodi lõpuks või hoida see mõistlikul tasemel allpool 60 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning viia valitsemissektori eelarve puudujääk keskpika perioodi jooksul alla aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ja/või hoida see allpool kõnealust kontrollväärtust. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele. Selleks et toetada kõnealuste riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade koostamist, avaldas komisjon 21. juunil 2024 suunised teabe kohta, mille liikmesriigid peavad esitama oma riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades ning iga-aastastes eduaruannetes. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artiklitega 5 ja 36 edastas komisjon liikmesriikidele kohaldataval juhul võrdlustrajektoorid ja tehnilise teabe. Liikmesriigid peavad esitama oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava 20. septembriks 2024, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ja komisjon lepivad kokku tähtaja pikendamises mõistliku

([5]) Nõukogu 12. aprilli 2024. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Netokulu, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktis 2. Netokulu – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

aja võrra. Kooskõlas oma riigisisese õigusraamistikuga võivad liikmesriigid arutada oma keskpika perioodi kavade projekte oma parlamentidega, paluda sõltumatutel eelarveasutustel esitada arvamuse ning konsulteerida sotsiaalpartnerite ja muude riiklike sidusrühmadega.

(6) 2024. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas rahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavad aitavad tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on viimastel aastatel esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes esile toodud. 2019., 2020., 2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mis on läbi vaadatud või mida on ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(7) Prantsusmaa esitas 28. aprillil 2021 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. Nõukogu võttis 13. juulil 2021 vastu Prantsusmaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmist käsitleva rakendusotsuse ([9]), mida muudeti 14. juulil 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2, et ajakohastada tagastamatu rahalise toetuse maksimaalset summat ja lisada REPowerEU peatükk ([10]). Osamaksete tegemine sõltub määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõike 5 kohaselt tehtud komisjoni otsusest selle kohta, et Prantsusmaa on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(8) Prantsusmaa esitas 2. mail 2024 oma 2024. aasta riikliku reformikava ja 2024. aasta stabiilsusprogrammi kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 ([11]) artikli 4 lõikega 1. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2024. aasta riiklik reformikava ka Prantsusmaa kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(9) Komisjon avaldas 19. juunil 2024 Prantsusmaa kohta 2024. aasta riigiaruande. Selles hinnati Prantsusmaa edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2023 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Prantsusmaa on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati selles Prantsusmaa edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(10) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Prantsusmaa kohta põhjaliku analüüsi. Peamised järeldused, milleni komisjoni töötajad jõudsid oma hinnangus Prantsusmaa makromajandusliku haavatavuse kohta kõnealuse määruse kohaldamisel, avaldati 2024. aasta aprillis. Komisjon jõudis 19. juunil 2024 järeldusele, et Prantsusmaal ei esine enam makromajanduslikku tasakaalustamatust. Ennekõike on poliitikameetmed aidanud vähendada tootlikkuse väikese kasvuga seoses esinevaid haavatavusi konkurentsivõime vallas, millel oli piiriülene mõju, ent jõupingutusi tuleb jätkata, samas kui valitsemissektori suure võlaga seotud haavatavused püsivad. Hindade konkurentsivõime on alates 2021. paranenud, osaliselt kuna inflatsioon oli aeglasem kui kaubanduspartneritel. Samas kulude konkurentsivõime puhul on tulemused ebaühtlasemad, kuna tööjõu tootlikkust on pidurdanud COVID-19 kriisile järgnenud ajutised tegurid, sealhulgas visalt jätkuv varutööjõu hoidmine mõnedes olulistes sektorites ja poliitika, mille eesmärk on tööhõivet suurendada. Selle tulemusena on tööhõive viimastel aastatel jõudsalt kasvanud. Edaspidiseks eeldatakse tööjõu tootlikkuse ja konkurentsivõime suurenemist, muu hulgas tänu kavandatud investeeringutele ja reformidele, mis peaksid soodustama võla vähendamist. Erasektori võlg suurenes COVID-19 kriisi ajal märkimisväärselt, ent sellega koos kasvas leibkondade säästumäär ning ettevõtted suurendasid omakapitali ja kogusid likviidsuspuhvreid, mida praegu kasutatakse. Hoolimata karmimatest finantseerimistingimustest ei ole tegevus ettevõtjate investeeringuteks antavate laenude vallas soiku jäänud. Valitsemissektori võla suhe SKPsse on koos 2021. aastal alanud SKP taastumisega mõnevõrra vähenenud, olles 2023. aastal veidi üle 110 %. See

([9]) ST 10162/21 INIT ja ST 10162/21 ADD 1.

([10]) Nõukogu 14. juuli 2023. aasta rakendusotsus, millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Prantsusmaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang (ST 11150/23 ja ST 11150/23 ADD 1).

([11]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

jääb prognooside kohaselt 2024. aastal üldjoontes samaks, ent kasvab 2025. aastal valitsemissektori suure eelarvepuudujäägi püsimisest tulenevalt uuesti, kui poliitikat ei muudeta. Poliitiline reageerimine tootlikkuse väikese kasvuga seoses esinevatele haavatavustele konkurentsivõime vallas on olnud üldjoontes asjakohane ning selle toel peaks konkurentsivõime lähiaastatel suurenema, ent jõupingutusi tuleb jätkata. Riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab jätkata konkurentsivõimega seotud probleemide lahendamist, suurendades samal ajal tootlikkust. Ehkki riigi rahanduse kindlustamiseks on võetud poliitikameetmeid, on valitsemissektori suure võla vähendamiseks ilmselgelt vaja rohkem jõupingutusi. Riigi rahanduse jätkusuutlikkusele avalduvate riskide käsitlemiseks sobilik ja tugev järelevalvemehhanism on olemas stabiilsuse ja kasvu reformitud pakti, sealhulgas ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse näol.

(11) Vastavalt Eurostati kinnitatud andmetele vähenes Prantsusmaa valitsemissektori eelarve puudujääk 4,8 %-lt SKPst 2022. aastal 5,5 %-le SKPst 2023. aastal ([12]), samas kui valitsemissektori võlg vähenes 111,9 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 110,6 %-le SKPst 2023. aasta lõpus. Nagu on märgitud komisjoni 8. märtsi 2023. aasta teatises 2024. aastaks esitatud eelarvepoliitika suuniste kohta, astub komisjon kooskõlas kehtivate õigusnormidega esimese sammu eelarvepuudujäägil põhinevate ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluste algatamiseks 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal. Komisjon avaldas 19. juunil 2024 aluslepingu artikli 126 lõike 3 alusel aruande. Selles aruandes hinnati Prantsusmaa eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarve puudujääk ületas 2023. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Aruandes jõuti järeldusele, et seda hinnangut silmas pidades ning aluslepingu artikli 126 lõike 4 alusel koostatud majandus- ja rahanduskomitee arvamust arvesse võttes kavatseb komisjon teha 2024. aasta juulis ettepaneku algatada Prantsusmaa suhtes ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, tehes nõukogule ettepaneku võtta vastu aluslepingu artikli 126 lõike 6 kohane otsus, millega tehakse Prantsusmaa puhul kindlaks ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu.

(12) Nõukogu soovitas 12. juulil 2022 ([13]) Prantsusmaal tagada 2023. aastal konservatiivse eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu nii, et see oleks allpool keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu ([14]), võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust leibkondadele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal soovitati Prantsusmaal olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Prantsusmaal suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades rahastut ning muid liidu vahendeid. Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika ([15]) 2023. aastal kiire inflatsiooni tingimustes pärssiv (0,5 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) andis 2023. aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,3 % SKPst ja oli kooskõlas nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitusega. Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatud kulud moodustasid 2023. aastal 0,4 % SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud moodustasid 2023. aastal 4,1 % SKPst, mis on 0,1 protsendipunkti võrra rohkem kui 2022. aastal. Prantsusmaa rahastas täiendavaid investeeringuid rahastust ning muudest liidu vahenditest. Riik rahastas avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, nagu investeeringud taastuvallikatest toodetud ja vähese süsinikuheitega vesiniku lahenduste väljatöötamisse ja tööstuslikku kasutuselevõttu, innovatsiooniprojektidesse kestlikes põllumajandussüsteemides, ringlussevõetud materjalidesse, uuenduslikesse ehitistesse, liikuvuse digitaliseerimisse ja selle CO_2 heite vähendamisse, samuti investeeringud hoonete soojustuse renoveerimisse. Seda avaliku sektori investeeringut rahastatakse osaliselt rahastust ning muudest liidu vahenditest.

(13) 2024. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 1,0 % ja 2025. aastal 1,4 %, samal ajal kui tarbijahinnaindeksiga mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 2,5 % ja 2025. aastal 1,7 %. Valitsemissektori eelarve puudujääk peaks 2024. aastal vähenema 5,1 %-le SKPst ja 2025. aastal 4,1 %-le SKPst, samal ajal kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks suurenema 112,3 %-le ja 2025. aasta lõpuks 113,1 %-le. Pärast 2025. aastat peaks valitsemissektori eelarve puudujääk järk-järgult vähenema 3,6 %-le SKPst 2026. aastal ja 2,9 %-le SKPst 2027. aastal. Seega langeb valitsemissektori eelarvepositsioon prognooside kohaselt 2027. aastal alla aluslepingus sätestatud

([12]) Puudjäägi suurenemine 2023. aastal oli peamiselt tingitud tulude märkimisväärsest alalaekumisest ja vähemal määral oodatust aeglasemast majanduskasvust.

([13]) Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Prantsusmaa 2022. aasta riiklikku reformikava (ELT C 334, 1.9.2022, lk 79).

([14]) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on Prantsusmaa keskpika perioodi potentsiaalne SKP kasv 2023. aastal nominaalväärtuses 6,4 %, tuginedes kümne aasta keskmisele potentsiaalsele reaalkasvu määrale ja 2023. aasta SKP deflaatorile.

([15]) Eelarvepoliitika on määratletud kui valitsemissektori eelarvepositsiooni aastase muutuse näitaja. Selle eesmärk on hinnata nii riiklikult kui ka liidu eelarvest rahastatavast eelarvepoliitikast tulenevat majanduslikku impulssi. Eelarvepoliitikat mõõdetakse vahena i) keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu ja ii) esmaste kulude muutuse vahel, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed (välja arvatud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ning mis hõlmab rahastu tagastamatu toetuse ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid. Miinusmärgiga näitaja osutab ekspansiivsele eelarvepoliitikale, samas kui plussmärgiga näitaja osutab pärssivale eelarvepoliitikale.

eelarvepuudujäägi kontrollväärtust 3 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks pärast 2025. aastat järk-järgult vähenema: 2026. aastal 112,9 %-le ja 2027. aastal 112,0 %-le.

(14) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 0,7 % ja 2025. aastal 1,3 % ning tarbijahindade harmoneeritud indeksiga (THHI) mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 2,5 % ja 2025. aastal 2,0 %.

(15) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarve puudujääk 2024. aastal 5,3 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks suurenema 112,4 %-le. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2024. aastal kajastab peamiselt enamiku energiaga seotud erakorraliste meetmete tühistamist ja 2024. aasta veebruaris vastu võetud kulude kokkuhoidu mahus 0,3 % SKPst, mille nullib osaliselt riigivõla intressimaksete prognoositav kärme kasv umbes 2,0 %ni SKPst tulenevalt uute emissioonide kõrgematest intressimääradest. Lisaks sellele on prognoosis arvesse võetud ka energiatootjatelt ja energiaga seotud erakordselt finantstulult nõutavat erimaksu mahus 0,1 % SKPst. Valitsemissektori võla ja SKP suhte suurenemine 2024. aastal kajastab peamiselt suurt esmast eelarvepuudujääki ja suurenevaid intressimakseid, samas kui nominaalse kasvu võlga vähendav mõju on tagasihoidlikum kui viimastel aastatel. Komisjoni prognooside kohaselt on eelarvepoliitika 2024. aastal pärssiv (1,1 % SKPst).

(16) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt rahastatakse 2024. aastal rahastu tagastamatust toetusest kulusid mahus 0,2 % SKPst (2023. aastal 0,2 % SKPst). Rahastu toetustest rahastatavad kulutused võimaldavad teha kvaliteetseid investeeringuid ja viia ellu tootlikkust suurendavaid reforme, ilma et see mõjutaks otseselt Prantsusmaa valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võlga.

(17) Nõukogu soovitas 14. juulil 2023 ([16]) Prantsusmaal järgida konservatiivset eelarvepoliitikat, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste netokulude ([17]) nominaalset kasvu 2024. aastal kuni 2,3 %ni. Liikmesriikidel paluti 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel võtta arvesse, et komisjon teeb 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal nõukogule ettepaneku algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid Prantsusmaa riiklikult rahastatavad esmased netokulud suurenema 2024. aastal 1,8 % ([18]), mis jääb alla soovitatud maksimaalse kasvumäära. See on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(18) Lisaks soovitas nõukogu Prantsusmaal võtta meetmeid, et võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed ja kasutada sellest tulenevat kokkuhoidu valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks. Nõukogu soovitas, et kui energiahindade uue tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tuleb Prantsusmaal tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate leibkondade ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks erakorralistest energiatoetusmeetmetest tulenev eelarve netokulu ([19]) olema 2023. aastal 0,9 % SKPst ning 2024. aastal 0,2 % ja 2025. aastal 0,0 % SKPst. Ennekõike eeldatakse, et 2024. aastal jääb jõusse reguleeritud elektrihindade ülempiir, mida rakendatakse lõpptarbijale kehtiva riikliku elektrimaksu (*taxe intérieure sur la consommation finale d'électricité*) vähendamise ja elektritarnijatele kompensatsioonina antavate otsetoetuste näol. Kui selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid kasutataks nõukogu soovituse kohaselt valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks, tooks see kõnealuse prognoosi kohaselt 2024. aastal kaasa eelarvekohanduse 0,6 % SKPst, samas kui riiklikult rahastatavad esmased netokulud ([20]) annavad asjaomasel aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 1,0 % SKPst. Erakorralised energiatoetusmeetmed 2023. ja 2024. aastal kaotati,

([16]) Nõukogu 14. juuli 2023. aasta soovitus, milles käsitletakse Prantsusmaa 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Prantsusmaa 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 312, 1.9.2023, lk 86).

([17]) Esmased netokulud on määratletud kui riiklikult rahastatavad kulud, millest on maha arvatud i) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, ii) intressikulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ning iv) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

([18]) Selle juures on arvesse võetud kohtuotsustega seotud ühekordseid meetmeid (2024. aastal 0,0 % SKPst ja 2023. aastal - 0,1 % SKPst).

([19]) See näitaja kajastab kõnealuste meetmete aastaseid eelarvekulusid, sealhulgas tulusid ja kulusid, millest on vajaduse korral maha arvatud energiatarnijate juhusliku kasumi maksustamisest saadud tulud.

([20]) Seda panust mõõdetakse valitsemissektori esmaste kulude (millest on välja jäetud i) kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmetega kaasnev täiendav eelarvemõju, ii) ühekordsed kulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ja iv) rahastu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavad kulud) muutusena keskpika perioodi (kümne aasta) keskmise potentsiaalse nominaalse SKP kasvumäära suhtes ja väljendatakse suhtena nominaalsesse SKPsse.

mis on kooskõlas nõukogu soovitusega. Lisaks kasutatakse sellega seotud kokkuhoidu prognooside kohaselt täies ulatuses valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks. Ka see on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(19) Lisaks soovitas nõukogu Prantsusmaal säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada rahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud 2024. aastal samaks jääma (4,1 % SKPst). See on kooskõlas nõukogu soovitusega. Samal ajal prognoositakse, et liidu vahenditest, sealhulgas rahastu toetustest, rahastatavad avaliku sektori kulud jäävad 2024. aastal samale tasemele (0,4 % SKPst).

(20) Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, hinnatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarve puudujääk on 2025. aastal 5,0 % SKPst. Puudujäägi vähenemine 2025. aastal kajastab peamiselt majanduskasvu prognoositavat taastumist, eeldusel et poliitikat ei muudeta. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks suurenema 2025. aasta lõpuks 113,8 %-le. Valitsemissektori võla ja SKP suhte suurenemine on peamiselt tingitud suurest esmasest eelarvepuudujäägist ja kasvavatest intressimaksetest.

(21) Prantsusmaa teeb rohkesti maksukulutusi, mis tähendavad suurt eelarvekoormust. 2023. aasta eelarveseaduses prognoositi 2022. aasta 465 loetletud maksukulutuse eelarvekuluks kokku 88 miljardit eurot (3,3 % SKPst), kui jätta välja 2019. aastal kaotatud konkurentsivõime ja tööhõive maksuvähenduse (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE) mõju. 2023. aasta eelarveseaduses olid suurimad maksukulutused ennekõike teadustöö maksuvähendus (*crédit d'impôt recherche*, ligikaudu 7 miljardit eurot), eraisikust tööandja maksuvähendus (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 miljardit eurot), 10 % suurune mahaarvamine eri liiki pensionitelt (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 miljardit eurot) ning 10 % suurune maksuvähendus parendus-, ümberehitus-, sisustus- ja hooldustööde puhul (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 miljardit eurot). Alates 2013. aastast on maksukulutused hoolimata katsetest nende maksumust ja arvu kontrolli all hoida kasvanud enam kui 16 % (reaalväärtuses). Ehkki maksukulutuste taga võivad olla majandus- või sotsiaalpoliitilised eesmärgid, ei ole ilmtingimata tegu kõige kulutõhusama vahendiga, teatavatel juhtudel aga võivad need tingida tõsiseid majanduslikke moonutusi. Prantsusmaa riigikontrolliasutus (Cour des comptes) juhtis tähelepanu asjaolule, et maksukulutused vähendavad Prantsusmaa maksusüsteemi tõhusust ja läbipaistvust, muudavad selle oluliselt keerukamaks ja üldisemalt vähendavad ressursijaotuslikku tõhusust tulenevalt üksikute otsuste moonutavast mõjust. 2023. aasta novembris vastu võetud seadusega riigi rahanduse mitmeaastaseks planeerimiseks aastatel 2023–2027 kehtestati erisätted, et maksukulutuste eelarvemõju piirata, nende arvu ohjes hoida ja tulemuslikkust suurendada, seades samal ajal eesmärgiks suurendada läbipaistvust seoses parlamendile edastamisega iga-aastase eelarvemenetluse raames. Ent varasemaid katseid maksustamise keerukust ja maksukulutustest tulenevat eelarvekulu vähendada on saatnud piiratud edu. Kuna vastavalt maksukulutuste määratlusele ei kohaldata nende suhtes tavapärast kulutuste puhul tehtavat eelarvekontrolli, oleks nende ohjeldamiseks vaja sama ulatusega järelevalvet, mis lisanduks valitsuse poolt taaste- ja vastupidavuskava raames algatatud kulutuste läbivaatamisele.

(22) Prantsusmaa avaliku sektori kulutused, mis olid 2023. aastal 57,3 % SKPst, ületavad oluliselt liidu keskmist. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis nähakse samasugust vahet ette ka 2024. ja 2025. aastal. Seega on Prantsusmaa eelarve konsolideerimiseks vaja võtta otsustavaid meetmeid avaliku sektori kulutuste suhtes. Konsolideerimisel ja valitsemissektori võla vähendamisel võib abi olla taaste- ja vastupidavuskava raamistikus 2023. aasta eelarveseadusega vastu võetud uuest kulutuste läbivaatamise mehhanismist. Uue mehhanismi peamine eesmärk on hinnata korrapäraselt avaliku sektori kulutusi, et teha kindlaks kõige tulusamad kulutused, mis soodustavad majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ning rohe- ja digipööret, ning samas hoida kulusid kokku tuvastatud ebaefektiivsuselt. Esimene konkreetseid ettepanekuid sisaldav aruanne esitati parlamendile 2023. aasta juulis. Ent näib, et 2024. aasta eelarveseaduses kajastuvad need konkreetsete ja mõõdetavate säästumeetmetena üksnes piiratud ulatuses. Edaspidi oleks eelarve konsolideerimisel abi sellest, kui integreerida tulevasesse iga-aastasesse ja mitmeaastasesse eelarve planeerimisse süstemaatiliselt kulude läbivaatamise tulemusena saadud kvantitatiivsed kulude kokkuhoiu eesmärgid.

(23) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need reformid ja investeeringud peaksid aitama tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on kindlaks tehtud asjakohastes riigipõhistes soovitustes. Järele jäänud lühikese aja jooksul on oluline kiiresti jätkata taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki tulemuslikku rakendamist, et suurendada Prantsusmaa pikaajalist konkurentsivõimet rohe- ja digipöörde kaudu, tagades samal ajal sotsiaalse õigluse. Taaste- ja vastupidavuskavast tulenevate kohustuste täitmiseks 2026. aasta augustiks on oluline, et Prantsusmaa jätkaks reformide ja investeeringute elluviimist. Jätkuvalt on oluline

süstemaatiliselt kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi, et tagada laialdane isevastutus taaste- ja vastupidavuskava eduka rakendamise eest.

(24) Ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise osana vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([21]) artiklile 18 peab Prantsusmaa 2025. aasta märtsiks läbi vaatama kõik Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+-ist (ESF+), Ühtekuuluvusfondist ja Õiglase Ülemineku Fondist (JTF) toetatavad programmid, võttes muu hulgas arvesse 2024. aasta riigipõhistes soovitustes ning riiklikus energia- ja kliimakavas kindlaks tehtud probleeme. Läbivaatamise tulemuste alusel eraldatakse lõplikult iga programmiga ette nähtud liidu rahastus. Ehkki Prantsusmaa on teinud edusamme ühtekuuluvuspoliitika programmide ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel, on osa probleeme jätkuvalt lahendamata. 2023. aastal toimus kogu Prantsusmaal mõõdukas kasv, ehkki piirkondade vahel on endiselt märkimisväärsed erinevused ja mõnedes neist on kasv olnud aeglane juba pikka aega. Äärepoolseimate piirkondade ja linnapiirkondade, samuti linnade ja linnaväliste piirkondade arengutase on väga erinev. Esmatähtis on kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Nendes programmides kokku lepitud prioriteedid on jätkuvalt asjakohased. Eriti oluline on jätkata toetust piirkondliku tasandi teadus- ja arendustegevusele ning innovatsioonile, eelkõige toetades piirkondlikke innovatsiooni ökosüsteeme, arendades strateegilisi oskusi ja tõmmates ligi talente. Erilist tähelepanu väärib ka vajadus suurendada ettevõtete digitaliseerimis- ja innovatsioonisuutlikkust, eriti arengulõksus olevates piirkondades. Endiselt on keskne koht rohepöördele kaasa aitavatel prioriteetidel, eriti taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmisel, arukate energiasüsteemide väljatöötamisel, energiatõhususe parandamise meetmetel ja kliimamuutustega kohanemisel. Äärepoolseimate piirkondade puhul on jätkuvalt ülimalt oluline joogiveega varustamine, reoveekäitlus ning olmejäätmete kogumine ja käitlemine. Jätkuvalt on tähtis ebasoodsas olukorras olevate rühmade, näiteks rändetaustaga isikute ja puuetega inimeste aktiivne kaasamine, nagu ka sihtotsarbelised investeeringud tööturu vajadustega kooskõlas olevasse täiend- ja ümberõppesse, pöörates erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele. Ka on see oluline, et jätkata vaesusevastaseid ja sotsiaalse kaasatuse meetmeid, pöörates erilist tähelepanu lastele, eluaseme kättesaadavusele ja kodudest väljatõstmise vältimisele. Prantsusmaa võiks kasutada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/795 ([22]) loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi, et toetada tööstuse ümberkujundamist. Ennekõike võiks Prantsusmaa veelgi edendada vajalikke oskusi, tehnoloogiat ja taristut ning soodustada osalemist uutes strateegilistes väärtusahelates (nullnetotööstus, kriitiline toore, energiamahukate tööstusharude CO_2 heite vähendamine).

(25) Lisaks neile majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele, mille lahendamisele on suunatud taaste- ja vastupidavuskava ning muud liidu vahendid, seisab Prantsusmaa silmitsi mitmete muude probleemidega, mis on seotud oskuste nappusega, haridussüsteemis leiduva ebavõrdsuse ja halvenevate haridustulemustega, õpetajate töötingimuste ja koolitusega, ärikeskkonnaga, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga ja rohepöördega. Nende probleemidega tegelemine aitaks parandada töötajate oskusi ja haridustulemusi ning suurendaks tööjõu tootlikkust. Lisaks sellele võiks see parandada Prantsusmaa ettevõtete tulemusi, mis omakorda suurendaks Prantsusmaa majanduse konkurentsivõimet. Konkurentsivõime ja tööjõu tootlikkuse suurendamine aitaks samuti kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kindlustamist.

(26) Värbamisel on üks peamisi takistusi oskustööliste nappus. 2022. aastal oli see eriti aktuaalne tööstuse-, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia- ja tervishoiusektoris, samuti ametite puhul, kus on vaja oskusi rohepöördeks. Lisaks leidis 45 % Prantsusmaa väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest, et väga raske on leida õigete oskustega töötajaid (liidus on see näitaja 38 %). 83 % Prantsusmaa ettevõtjatest nimetab peamise investeerimistakistusena tööjõupuudust ja oskuste nappust (liidus on sama näitaja 81 %). Lisaks sellele pärsib piisavate oskuste puudumine investeeringuid tööstuse CO_2 heite vähendamisse. Hoolimata investeeringutest töötajate täiend- ja ümberõppesse, mida toetatakse muu hulgas rahastust, on endiselt raskusi, eriti mis puudutab väheste oskustega isikuteni ([23]) jõudmist ja koolituste suunamist prioriteetsetesse sektoritesse. Varasemate ja hiljutiste investeeringute, näiteks oskuste investeerimiskava (*plan d'investissement dans les compétences*) hindamine näitab, et ainult 25 % koolitustest

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([22]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([23]) Isikud, kes ei ole jõudnud kaugemale kui teise taseme hariduse alumine aste (ISCED 0-2).

toimub prioriteetsetes sektorites ja 20 % koolitustest on mõeldud elukutsetele, mis kannatavad oskuste nappuse all. Lisaks sellele osales õppes 2022. aastal ainult umbes 25 % väheste oskustega täiskasvanutest. Täiend-ja ümberõpet toetavate meetmete tulemuslikkust võib pärssida haridussüsteemi tulemuste halvenemine, kuna põhioskused on alus, millelt lähtudes on võimalik haridusteed jätkata. Ehkki oskuste investeerimiskava pikendati kuni 2027. aastani, on sellele eraldatud vähem vahendeid.

(27) Hoolimata avaliku sektori suurtest kulutustest haridusele on Prantsusmaa haridussüsteemi tulemused viimasel ajal märkimisväärselt halvenenud ning olukorda on veelgi teravdanud õpilaste sotsiaal-majandusliku tausta suur mõju. Rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi (PISA) 2022. aasta uuring Prantsusmaal näitas, et 15aastaste tulemused matemaatikas olid kehvad 28,8 % juhtudest (liidus on sama näitaja 29,5 %,), lugemises 26,9 % juhtudest (liidus 26,2 %) ja loodusteadustes 23,8 % juhtudest (liidus 24,2 %). Need tulemused on ligikaudu samad nagu liidu keskmine, mis on samuti oluliselt halvenenud. Alates 2018. aastast on kõigis kolmes hindamisvaldkonnas alasooritajate osakaal õpilaste hulgas märkimisväärselt suurenenud. Samal ajal on oluliselt vähem õpilasi, kes saavutavad väga häid tulemusi, eriti matemaatikas ja lugemises. Põhioskuste puudulikkus on veelgi tõsisem probleem ebasoodsas olukorras olevate 15aastaste õpilaste puhul, sealhulgas kui tegu on rändetaustaga isikutega, kellel on kaks korda suurem tõenäosus kehvadeks tulemusteks kui nendega üheealistel Prantsusmaal sündinud õpilastel, kelle vanemad on sündinud Prantsusmaal. Õpilaste põhioskuste parandamine varasest lapsepõlvest peale on ülimalt tähtis. Prantsusmaa kogukulutused põhiharidusele on pisut väiksemad kui OECDs keskmiselt. Koolides valitseva ebavõrdsuse vähendamiseks on viimastel aastatel võetud mitmeid meetmeid, näiteks tehes nn prioriteetsetes haridustsoonides klassid poole väiksemaks. Ehkki esimesed hindamised näitavad, et meede mõjutab õpilaste haridustulemusi positiivselt, ei ole sellest kasu 70 % ebasoodsas olukorras olevatest õpilastest, kes elavad väljaspool prioriteetset tsooni. 2023. aastal kutsus haridusministeerium üles saavutama koolides suurema sotsiaalse mitmekesisuse, kehtestades mittesiduva eesmärgi vähendada 2027. aastaks 20 % võrra sotsiaalset segregatsiooni riigikoolides ja allkirjastades erakoolidega vastastikuse mõistmise memorandumi. Lisaks sellele peaks põhioskusi parandama 2023. aasta septembris vastuvõetud meede, mille kohaselt kõik õpilased saavad kord nädalas tund aega diferentseeritud õpet prantsuse keeles ja matemaatikas. Ent nende meetmete mõju haridustulemustele ei ole veel avaldunud ja vaja on uusi hindamisi. Haridussüsteemi tulemuslikkust ja võrdsust aitaks veelgi suurendada vahendite ja meetodite kohandamine kohalikele oludele ja õpilaste vajadustele.

(28) Ehkki 2023. aastal tõsteti õpetajate palku, on õpetajakutse atraktiivsus endiselt probleemaatiline ja haridustulemusi mõjutab õpetajate nappus. Õpilaste arv ühe õpetaja kohta on Prantsusmaal üks liidu suuremaid. Lisaks sellele võib õpetamise kvaliteeti mõjutada üha ulatuslikum ajutise töölepinguga õpetajate kasutamine, kuna nende kvalifikatsioonitase on madalam ning kogemused ja koolitusvõimalused väiksemad kui alalistel õpetajatel. Võetud on meetmeid õpetamistingimuste parandamiseks, sealhulgas intensiivistades algkooliõpetajate prantsuse keele ja matemaatika alaseid koolitusi. Ent nende meetmete ulatust on võimalik veelgi laiendada, ennekõike viies esma- ja täiendusõppe paremini vastavusse kõigi õpilaste muutuvate vajadustega ning andes õpetajatele ja koolidele suurema autonoomia. Eriti tuleb toonitada, et kui OECD aruandest nähtub, et koolidele suurema autonoomia andmisel võib olla positiivne mõju õpilaste tulemustele (kui see käib koos vastutavusega), siis Prantsusmaa riigikontrolliasutus hoiatab, et koolidirektoritel on tegelikkuses piiratud võimalused arvestada õpilaste vajaduste ja kohalike oludega.

(29) Hoolimata mitmest haldussüsteemi lihtsustamisele suunatud reformist peavad Prantsusmaa ettevõtjad halduskoormust endiselt suureks ja leiavad, et see pärsib innovatsiooni ja tootlikkust. 2022. aasta uuringu tulemuste kohaselt on haldusmenetluste keerukus väga tõsine probleem 49 % ettevõtjate arvates (see määr on üks liidu kõrgemaid ja üle liidu keskmise 33 %). Prantsusmaa hinnangul on liigsete reeglite maksumus aastas vähemalt 3 % SKPst. Kooskõlas sidusrühmade ettepanekutega halduskoormuse vähendamiseks tuleks esmajärjekorras piirata nende dokumentide arvu, mille esitamist nõutakse (nn ühekordse esitamise põhimõte), ja laiendada digitaliseerimist, säilitades siiski otsesed kontaktpunktid administratsiooniga. Samuti võiks esimesena kas asendada loamehhanismid lihtsa deklaratsiooniga vastavuse kohta kohaldatavatele nõuetele või siis lube tundlikumate sektorite puhul lihtsustada, lühendades otsuste tegemiseks kuluvat aega ja rakendades vaikiva nõusoleku menetlust, kui seda veel ei kasutata.

(30) Prantsusmaa eraldab ettevõtete teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamiseks märkimisväärsel hulgal avaliku sektori rahastust. See osa Prantsusmaa SKPst, mille ta pühendab ettevõtete teadus-ja arendustegevuse toetamisele, on üks liikmesriikide suurimaid (2021. aastal 0,45 % SKPst) ([24]). Teisalt on ettevõtete teadus- ja arendustegevus seiskunud ja jääb alla liidu keskmist (2022. aastal 1,43 % SKPst). EIP 2023. aasta investeerimisuuringu kohaselt investeeris ainult 30 % Prantsuse ettevõtjatest (kellest 99,8 % olid VKEd) uute toodete, protsesside ja teenuste väljatöötamisse. See on üks madalamaid määrasid kogu liidus. Kontekstis, kus akadeemiliste ringkondade ja ettevõtete koostöö näitajad ([25]) seisavad paigal ja akadeemiline karjäär on üha vähem paeluv, peaksid teadustöö planeerimise seadus ja muud välja kuulutatud meetmed (millest mõned kuluvad taaste- ja vastupidavuskavasse) eelduste kohaselt suurendama teadussüsteemi tõhusust, tugevdades sidet teaduse ja majanduse vahel ning muutes teadlasekarjääri atraktiivsemaks. Kuid enne kui nende meetmete mõju ilmneb ja hakkab näitajates kajastuma, kulub aega. Teadustöö suhtes kehtib kulukas maksuvähendus, ehkki hindamise käigus selgusid suured nõrkused. Riikliku innovatsioonipoliitika hindamise komisjoni (*Commission nationale d'évaluation des politiques d'innovation*) 2021. aasta hindamine näitas, et ehkki mehhanism keskendub suurematele ettevõtetele, ei olnud sellel neile märkimisväärset mõju. Seega on võimalik seda teadus-ja arendusmehhanismi paremini suunata, et suurendada teadus-ja arendustegevuse väljundeid ja piirata samas mehhanismi kulu. Teiste innovatsiooni toetavate meetmete maht on palju väiksem, ent need on paremini VKEdele suunatud. Ennekõike on nende seas innovatsiooni maksuvähendus ja nimetus „Noor novaatorlik ettevõte"(Jeunes Entreprises Innovantes), millega pakutakse sotsiaalseid ja maksueeliseid iduettevõtjatele, kes vastavad konkreetsetele teadus-ja arendustegevuse intensiivsuse ja kasvu kriteeriumitele.

(31) Fossiilkütuste osakaal Prantsusmaa energiaallikate jaotuses suurenes 2022. aastal mõnevõrra, taastuvenergia osakaal aga oli kõigest 14,6 %. Lisaks sellele jäi Prantsusmaal tublisti puudu liidu taastuvenergia 2020. aasta eesmärgi täitmisest. Ehkki tänu päikeseenergia märkimisväärselt suurenenud kasutuselevõtule suurenes 2022. aastal ülesseatud taastuvenergiavõimsus, on Prantsusmaa taastuvenergia kasutuselevõtul, eriti mis puudutab elektritootmist, 2030. aasta eesmärkide saavutamist arvestades graafikust maas. Kuna väljakuulutatud uute tuumaelektrijaamade ehitamiseks kulub aega ja elektrifitseerimisvajadus kasvab prognooside kohaselt ruttu, aitaks taastuvenergia kiire kasutuselevõtt suurendada Prantsusmaa energiavarustuskindlust ja vähendaks samal ajal tema sõltuvust fossiilkütustest. 2023. aasta märtsis võttis Prantsusmaa vastu taastuvenergia tootmise kiirendamist käsitleva seaduse, mille kohaselt omavalitsused peavad kindla aja jooksul ja alt-üles-lähenemisviisi kohaldades määratlema nn taastuvenergia eelisarendusalad. See tuleb kiiresti rakendada. Ent 2024. aasta aprilli keskel oli nende alade määratlemist alustanud vähem kui 20 % omavalitsustest. Peale selle ei ole veel avaldatud ühte rakendusakti, milles tuleb kehtestada mitmeaastase energiakava (*programmation pluriannuelle de l'énergie*) piirkondlikud eesmärgid. Samuti on endiselt vaja lihtsustada jaotusvõrguga ühinemise menetlust oma tarbeks toodetud energia tarbimise puhul. Selleks et võtta vastu taastuvenergia suurenev kogus ja tagada energiavarustuskindlus, on vaja täiendavaid investeeringuid elektrivõrku ja paindlikkuslahendustesse, näiteks salvestamisse.

(32) Pidades silmas euroala liikmesriikide majanduste tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu 2024. aastal euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada 2024. aasta euroala soovitust. Prantsusmaa puhul aitavad soovitused 1, 2, 3 ja 4 rakendada esimest, teist, kolmandat ja neljandat 2024. aasta euroala käsitlevat soovitust,

SOOVITAB Prantsusmaal võtta 2024. ja 2025. aastal järgmisi meetmeid.

1. Esitada õigel ajal keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Piirata kooskõlas reformitud stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega netokulude kasvu 2025. aastal määrani, mis on kooskõlas muu hulgas valitsemissektori võla usutavasse langustrendi viimisega keskpikas perspektiivis ja valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamisega aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse (3 % SKPst) suunas. Vähendada maksusüsteemi keerukust, suunates maksukulutusi paremini, kaotades need, mille tõhusus on kõige väiksem, ja piirates nende üldist eelarvemõju. Jätkata jõupingutusi eelarvemeetmete kvaliteedi parandamiseks, muu hulgas püstitades eelarve planeerimisel olemasolevas kulutuste läbivaatamise raamistikus kvantitatiivsed kulude kokkuhoiu eesmärgid.

([24]) Komisjoni arvutuste kohaselt koosneb see toetus maksusoodustustest, mille maht on 0,28 % SKPst (OECD andmed, viimati uuendatud aprillis 2024) ja otsetoetustest, mille maht on 0,16 % SKPst (Eurostati andmed, viimati uuendatud 17. märtsil 2024).

([25]) Täpsemalt avaliku ja erasektori ühiste teadusväljaannete osakaal kõigist väljaannetest; (riiklike) ettevõtete rahastatud avaliku sektori kulutused teadus-ja arendustegevusele osakaaluna SKPst; (riiklike) ettevõtete rahastatud avaliku sektori kulutused teadus-ja arendustegevusele osakaaluna avaliku sektori kogukulutustest teadus-ja arendustegevusele.

2. Jätkata taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki kiiret ja tulemuslikku rakendamist, tagades reformide ja investeeringute lõpuleviimise 2026. aasta augustiks. Kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Jätkata kõnealuste programmide vahehindamise raames keskendumist kokkulepitud prioriteetidele ja võtta samal ajal arvesse võimalusi, mida pakub Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm konkurentsivõime parandamiseks.

3. Jätkata tegelemist oskuste nappusega, sealhulgas rohepöördega seotud elukutsete puhul, ja soodustada koolitustel osalemist, eriti väheste oskustega isikute seas. Suurendada haridussüsteemi tulemuslikkust ja võrdsust. Tugevdada õpetajaametit, muu hulgas paremate töötingimuste ja koolituste varal.

4. Parandada halduskoormuse vähendamisega olukorda ettevõtluskeskkonnas. Hoogustada ettevõtete teadus-ja arendustegevust, muu hulgas avalike toetuskavade parema suunamisega. Kiirendada energiasüsteemi ümberkujundamist taastuvenergia kiirema kasutuselevõtuga, muu hulgas võttes vastu teisesed õigusaktid, luues nn taastuvenergia eelisarendusalad ja edendades salvestamistehnoloogiat.

Brüssel, 21. oktoober 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

NAGY I.